

L'empresa

Característiques i Organització

Sistemes de Gestió Empresarial
Desenvolupament d'Aplicacions Multiplataforma

L'empresa

- Figura indispensable per a cobrir les necessitats que té la societat.

Comprar el pa...

- Algú ha plantat i collit el blat
  - I alguns cereals més?
- Algú ha mòlt el blat per a convertir-lo en farina
- Algú ha comprat la farina
  - Necessita instal·lacions adequades
  - Processa la farina (pastar) i enfora la massa
- Algú despatxa el pa ja cuit
- Algú compra el pa

Una **empresa** és una unitat econòmica capaç d'oferir als compradors potencials béns o serveis a partir de la combinació de diversos factors productius tant interns com externs

Funcions de l'empresa

- Finalitat de cobrir una necessitat
  - Necessitat detectada
    - Calçat?
  - Necessitat creada
    - Telefonia mòbil?

Les **funcions** de qualsevol empresa són coordinar els diversos factors productius que s'utilitzen per a elaborar productes i serveis que cobrisquen les necessitats dels seus clients amb la finalitat d'obtenir recursos econòmics?

Objectius de l'empresa

- Objectiu principal: **guanyar diners**
    - Obtenció de benefici econòmic per als propietaris
  - Objectius derivats
    - Creació de llocs de treball
    - Retorn de beneficis (mitjançant pagament d'impostos)
    - Uns altres
  - Empreses de titularitat pública
    - Ben comú
      - Proporcionar serveis públics
      - Incentivar la producció del país
      - Generar ocupació
      - Uns altres
- No totes les empreses tenen com a objectiu principal l'obtenció un benefici econòmic. Existeixen empreses l'objectiu de les quals és una millora social, ajuda a desfavorits, etc. És el cas de les ONG, associacions o fundacions.

Propietaris i empresaris

” Una empresa naix a partir d'una idea o una necessitat → Posar-la en funcionament comporta un esforç econòmic per part d'una o més persones que assumeixen uns riscos aportant el capital necessari → Una vegada creada l'empresa, cal planificar el seu funcionament, els objectius desitjats, contractar treballadors, aconseguir que siga rendible...

- Propietari
  - Persona que aporta els diners necessaris per a la creació de l'empresa
- Empresari
  - Persona que dirigeix l'empresa
- Les dues figures poden coincidir en la mateixa persona
  - En el cas de grans corporacions i multinacionals, qui gestiona l'empresa pot no tenir propietat sobre aquesta

Classificació segons la seua titularitat

- Empresa de titularitat privada
  - Creada íntegrament amb capital de particulars

- Empresa de titularitat pública
  - Creada amb capital propietat de l'Estat o d'altres entitats públiques

- Empresa de titularitat mixta
  - Una part del capital pertany a particulars i la resta és una aportació de l'Estat.

L'activitat empresarial

- A què es dedica principalment?
- Determinada per diversos factors
  - El producte
  - L'àmbit d'actuació
  - La competència en el mercat
  - Les preferències del consumidor
  - El segment de mercat
  - La ubicació de l'empresa
  - El marc legal existent

L'activitat empresarial

- El producte
  - Bé o servei oferit per a satisfer al consumidor
  - Genera beneficis econòmics per a l'empresa
  - Segons les característiques del producte...
    - Béns
      - Objectes físics que es poden veure i tocar
    - Serveis
      - Activitats relacionades amb objectes intangibles
  - Segons la finalitat del producte...
    - Productes de consum
      - Productes acabats i destinats al gran públic
      - Satisfan o cobreixen una necessitat concreta
    - Productes industrials
      - Productes venuts a altres empreses que els incorporaran en el seu procés de producció o els transformaran perquè formen part d'altres productes, generalment ja acabats

L'activitat empresarial

- L'àmbit d'actuació
  - Localització del mercat
  - Segment de mercat
  - Estudi de mercat
    - Competència
    - Preferències del consumidor
    - Segment de mercat
    - Grandària de mercat
    - Quota de mercat

S'entén per mercat el conjunt de compradors i venedors d'un producte

L'activitat empresarial

- La competència en el mercat
  - Quantitat de compradors i venedors que hi ha en el mercat per a l'intercanvi de béns i serveis
  - Ajuda a equilibrar els mercats i contenir els preus dels productes. També ajuda a millorar la qualitat dels productes
  - Competència perfecta
    - Molts compradors i venedors que comercien amb un producte sense cap mena d'avantatge en el mercat
  - Monopoli
    - Un única empresa ofereix el seu producte en el mercat
    - Té el domini sobre els preus i no existeix alternativa
  - Oligopoli
    - Poques empreses que comercialitzen el mateix producte
    - Hi ha poca competència i els empresaris fins i tot poden arribar a pactar els preus entre ells

L'activitat empresarial

- Les preferències del consumidor
  - Preu
    - Raó important... però no l'única
  - Motivacions racionals
    - Relacionades amb la reflexió del consumidor sobre les característiques del producte
      - Comparació entre productes similars
      - Fidelitat del consumidor al producte (garantia de venda)
  - Motivacions emocionals
    - Relacionades amb el desig del consumidor d'adquirir un producte determinat per una qüestió de prestigi o moda
      - Rellevància de la marca sobre el preu o la qualitat del producte

Convé fer la compra setmanal en el supermercat just abans de menjar o amb apetit?

L'activitat empresarial

- El segment de mercat
  - Conjunt de consumidors que demanden un producte de característiques similars
  - Paràmetres que segmenten el mercat: l'edat, el sexe, l'activitat laboral, la zona de residència, el nivell d'ingressos, el nivell cultural, ...
  - Exemple:
    - Motocicleta de gamma alta, de gran cilindrada, bones prestacions i molta potència
    - Motocicleta de xicoteta cilindrada, poca potència i prestacions discretes
    - Ciclomotor de 125cc

L'activitat empresarial

- La ubicació de l'empresa

- El lloc i entorn adequat per a la ubicació de l'empresa pot representar menors despeses

- Inversió inicial

- Factors que influeixen en la ubicació de l'empresa

- Accés fàcil a les matèries primeres

- Proximitat als mercats

- Xarxa de comunicacions accessibles

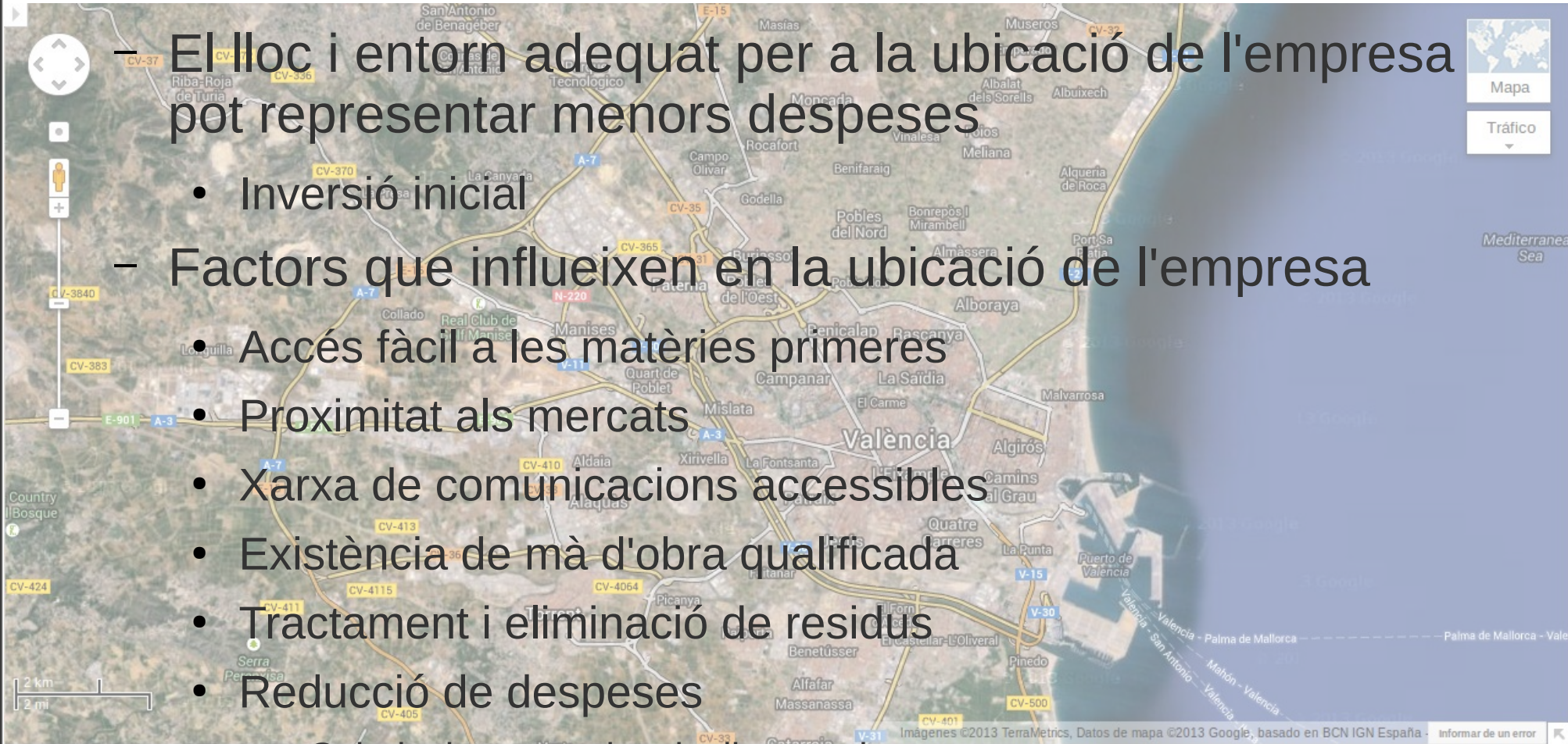
- Existència de mà d'obra qualificada

- Tractament i eliminació de residus

- Reducció de despeses

- Salaries, impostos locals, lloguer de naus, ...

- Uns altres

L'activitat empresarial

- El marc legal existent
  - Impostos (d'àmbit estatal –IVA– o de caràcter local –IBI)
  - Normes urbanístiques
    - Polígons industrials
  - Normes mediambientals
    - Garanteixen que l'impacte de les activitats de l'empresa en el medi ambient siga mínim o nul
    - Sistemes de gestió de residus
  - Una altra legislació aplicable

Classificació segons el tipus d'activitat

- Sector primari
  - Empreses dedicades a obtenir recursos naturals
  - Primer escaló en l'escala productiva
  - Exemples: explotacions mineres, pesca, agricultura, ...
- Sector secundari
  - Empreses dedicades a la transformació de matèries primeres en productes semielaborats o acabats
  - Exemples: petrolieres, automoció, taulell, ...
- Sector terciari
  - Empreses que ofereixen serveis
  - Exemples: empreses de transport, banca, turisme, hipermercats i grans superfícies, franquícies, ...

Classificació segons la grandària

(segons la Comissió Europea)

- **PIME** (Petita i mitjana empresa) si
  - Té menys de 250 treballadors
  - Té una xifra de negoci anual igual o inferior als 50 milions d'EUR o bé un balanç general igual o inferior als 43 milions d'EUR
- **Gran empresa** si
  - Té més de 250 treballadors i una xifra de negoci superior als 50 milions d'EUR o bé un balanç general superior als 43 milions d'EUR
- **Microempresa**
  - Menys de 10 treballadors i xifra anual de negoci o balanç general igual o inferior a 2 milions d'EUR
- **Petita empresa**
  - Entre 10 i 49 treballadors i xifra de negoci anual o balanç general igual o inferior a 10 milions d'EUR

” Mercadona és la segona empresa a Espanya en xifra de negoci, amb un total facturat de 18.41 milions d'EUR en 2015

- Xifra de negoci
  - Import en unitats monetàries de les vendes i/o serveis efectuats al llarg d'un any
- Xifra de vendes al llarg d'un any
  - Total acumulat de les vendes que té l'empresa de tots els productes i serveis que ha dut a terme en aqueix període
  - Serveix com a dada estadística per a comparar-la amb altres exercicis i poder avaluar l'evolució de l'empresa

Organització de l'empresa

Funcionament d'un quiosc de premsa. Com organitzar-ho?

Les empreses, grans o xicotetes, necessiten disposar d'una estructura organitzativa que permeti coordinar totes les tasques i així es garantisca el funcionament

- Organització per àrees
  - Gira entorn a les funcions d'una empresa
  - No totes les empreses tenen el mateix esquema funcional atès que no totes duen a terme les mateixes activitats
    - Compres
    - Producció
    - Vendes
    - Finances
    - Comptabilitat
    - Recursos humans
    - Administració i Serveis Generals
    - Direcció

Organització de l'empresa

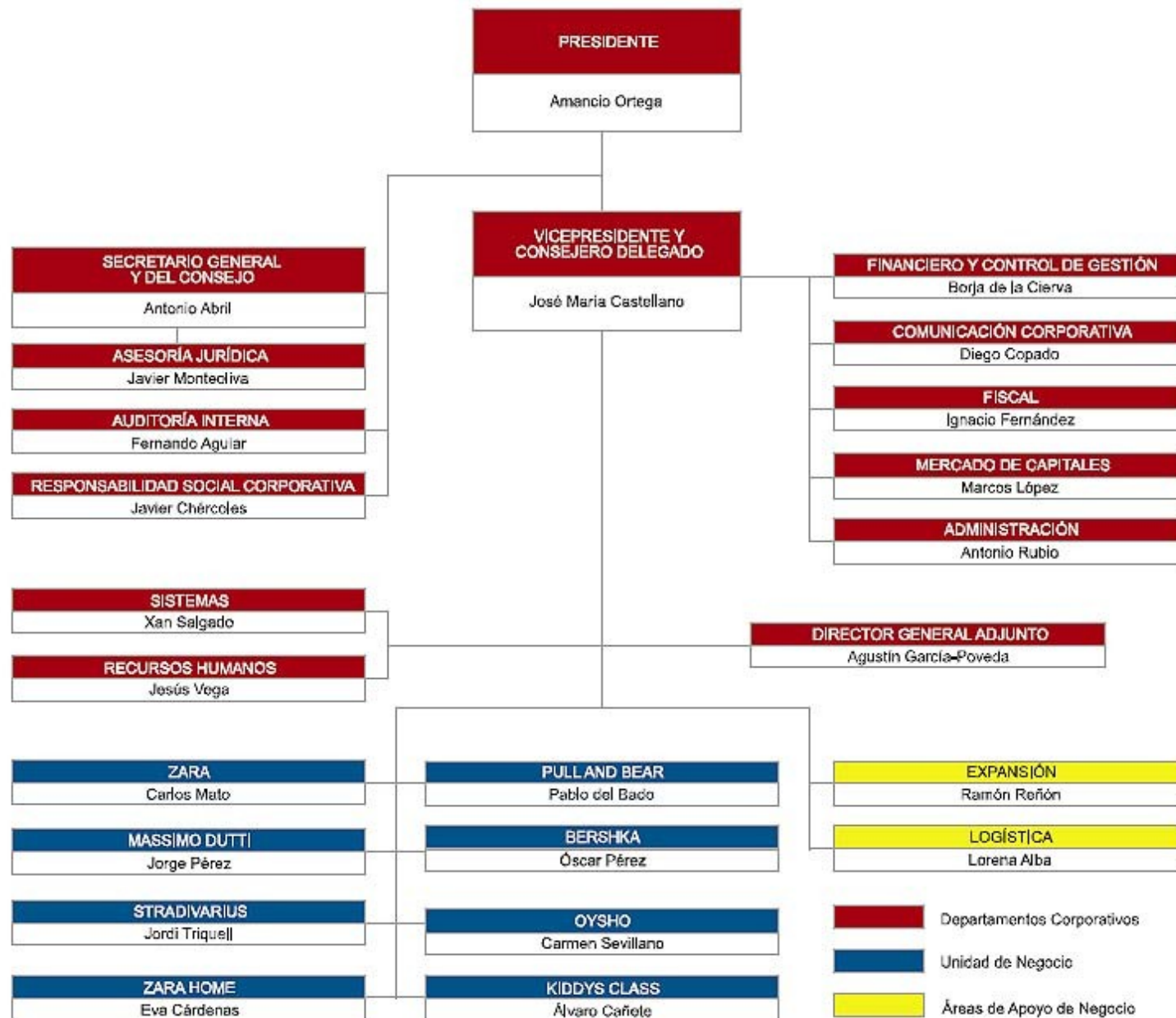
- Organització per departaments
  - Organització departamental per funcions
    - Agrupa les activitats segons àrees funcionals (p.e, departament de màrqueting, departament de compres, departament de RH, ...)
  - Organització departamental per territoris
    - L'empresa classifica els territoris on desenvolupa activitat i els dóna autonomia (p.e, País Basc, Llevant –que inclou a Comunitat Valenciana, Múrcia, Albacete i Almeria–, Zona Centre –que inclou la resta de territori espanyol–, ...)
    - Respon a criteris de tipus comercial, no geogràfic o territorial
  - Organització departamental per productes
    - Si l'empresa disposa d'un catàleg ampli i divers, amb productes diferents entre ells (p.e, productor/distribuïdor de productes informàtics amb components de memòria, microprocessadors, monitors, ordinadors, telèfons mòbils, tauletes, impressores, llavadores, microones, televisors, ...)
  - Organització departamental per processos
    - Segons els processos productius interns que se segueixen per a aconseguir el producte final acabat (p.e, confecció tèxtil amb departaments de cort, de cosit, de planxat i d'empaquetat)
  - Organització departamental per segments de mercat
    - Si l'empresa cobreix molts sectors de mercat (per exemple, un celler que embena vi a grans superfícies, xicotets distribuïdors, botigues de barri o delicatessen i venda per Internet)

Organigrama

- Representació gràfica de les àrees o departaments d'una empresa
  - Permet una bona comprensió
  - Mostra les parts rellevants
  - Inclou el nom de cada unitat representada
  - Inclou la jerarquia que té

Organigrama

Organigrama

Tipus d'organigrama		Descripció
Segons el grau de detall	General	Conté informació genèrica de tota l'organització
	Específic	Mostra l'estructura d'una unitat administrativa de l'organització de l'empresa
Segons la presentació	Vertical	Presenta les unitats niades de dalt a a baix a partir del titular superior
	Horitzontal	Presenta les unitats d'esquerra a dreta, amb el titular a l'esquerra
Segons el contingut	Integral	Es representen totes les unitats administratives de l'organització empresarial i les relacions de jerarquia o dependència
	Funcional	Inclou les principals funcions de cada unitat administrativa